La Vegetació de les Gavarres

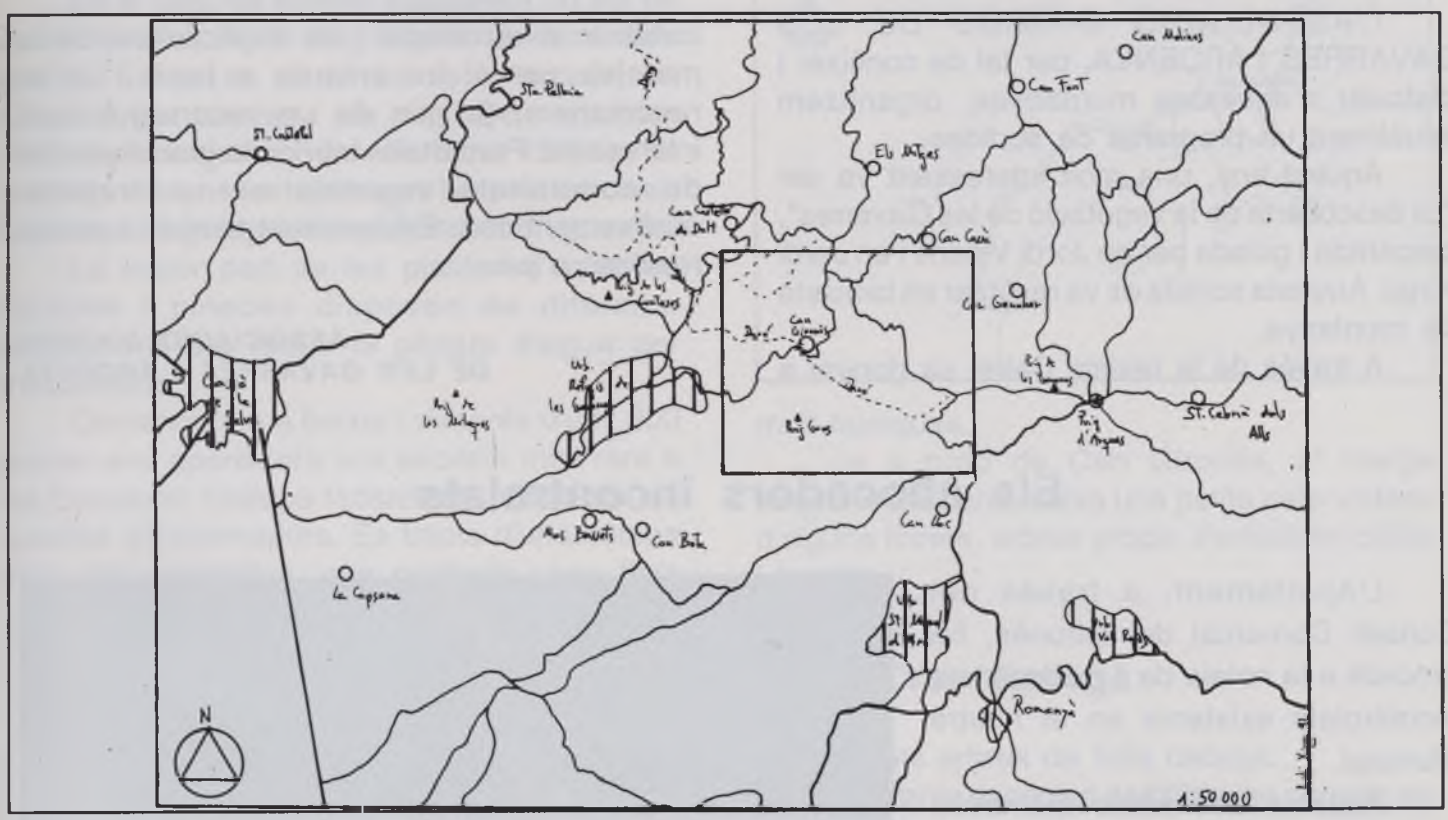

La vegetació que podrem observar en aquesta sortida és força representativa de la que existeix en la resta del massís: Vegetació mediterrània atapeïda, de color verd fosc, saturada de llum i limitada d'aigua. Precisament el fet de patir de manca d'aigua quan més es necessita, a l'època estival, ha incidit notablement en la distribució de les espècies i en les adaptacions per resistir aquesta eixutesa.

En els llocs més assolellats, els encarats a migdia, i fora de fondals, és on es manifesten de forma més agosarada les formes de resistència a la dessecació: plantes de fulla petita, coriàcles, recobertes de ceres o de pèls per minvar la transpiració, la majoria de les quals són de fulla perenne, car és molt costós canviar de cop el fullatge.

La manca d'aigua estival no és l'únic problema al qual han de fer front les plantes mediterrànies. L'amenaça dels animals herbívors ha induït a adoptar contundents sistemes de defensa: les gatoses han transformat le seves fulles en espines; les plantes aromàtiques produeixen uns aromes desplaents per al gust; el roldor, l'heura i el matapoll elaboren substàncies tòxiques com a sistema de defensa.

El foc també ha estat un element modelador de la vegetació del massís, i les plantes han adoptat enginyosos sistemes de supervivència.

A mesura que s'incrementa la disponibilitat d'aigua en el terreny, ja sigui per estar orientat al nord o per situar-se en un fondai on la riera s'obre pas, la vegetació creix més exuberant, els colors verds són més brillants, més clars, les espècies són de fulla més ampia i proliferen les plantes de fulla caduca. El contrast és prou notable com per configurar un paisatge cromàticament atractiu.

L'esclat de les flors acolorides cas de les estepes, les ginestes, els cap d'ase o les botges ens mostra la dependència respecte dels insectes pol.linitzadors.

Entre pedalada i pedalada ens fixarem en un altre fenòmen molt interessant, en un esdeveniment lent i subtil, però molt pertinaç. A cada lloc i segons les seves peculiaritats, hi correspon una determinada comunitat naturai: una sureda, un alzinar o un bosc de ribera i, encara que l'home pianti pins, eucaliptus o civada, un cop el terreny s'abandona, el bosc naturai torna, de mica en mica, a recuperar el seus dominis. Només hi ha una excepció a aquesta tendència de la successió natural, i és quan l'home impacta fortament sobre el sòl.

Al.legòricament la vegetació de les Gavarres seria el resultat de la confluència dels quatre elements bàsics dels alquimistes: terra, aire, aigua i foc; però no oblidant mai el cinquè element: el factor antròpic.